

عنوان مقاله:

لیبرال دموکراسی معاصر در کشاکش الیگارشسی و عوامگرایی

محل انتشار:

فصلنامه تخصصی علوم سیاسی، دوره 18، شماره 59 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

محسن عباس زاده مرزبالی - استادیار، گروه علوم سیاسی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

محمدحسن حبیب زاده شیرازی - دانشجوی کارشناسی، رشته علوم سیاسی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

خلاصه مقاله:

دموکراسی مدرن در تاریخ خود با بحران های مختلفی رو به رو شده است. بحران کنونی تباری دوگانه دارد؛ از یک سو، گرایش به تشکیل دولت پنهان شبه الیگارشیک و از سوی دیگر، شیخ همیشگی عوام گرایی. سوال اصلی مقاله این است که منشا این معضل دو چهره چیست و هر یک چه پیامدهایی برای نظم دموکراتیک به دنبال دارند؟ فرضیه مقاله این است که معضل پیش گفته ریشه در مواجهه ی برداشت های تقلیل گرایانه از دو بعد دموکراسی مدرن دارد. از یک سو، نخبه گرایی نهفته در بطن ساختارهای لیبرال - سرمایه دارانه (و در شکل افراطی آن، نو لیبرال) که نظام سیاستگذاری دموکراسی مدرن را بازتابی از نیازهای «سرمایه» می سازد و از سوی دیگر، عوام گرایی نهفته در بطن ساختارهای دموکراتیک که مطالبه «مردم عادی» را دستاویز تضعیف حکومت قانون قرار می دهد. به منظور توجیه این فرضیه، از مقایسه میان دو رویکرد در توضیح مشروعیت بهره گرفته می شود: رویکرد فلسفی (برداشت هنجاری) و رویکرد جامعه شناسانه (برداشت توصیفی). روش تحقیق مقاله توصیفی- تحلیلی، و گردآوری مطالب به شیوه مطالعه کتابخانه ای است. نتیجه آن که، رفع معضل دموکراسی مدرن ضرورت تقویت کیفیت مشارکتی برای تعادل بخشی میان حقوق اقلیت و اکثریت را برجسته می سازد؛ در چارچوب دموکراسی مشارکتی می توان دو برداشت هنجاری و توصیفی از مشروعیت دموکراتیک را همپوشان دید.

کلمات کلیدی:

دموکراسی نمایندگی، لیبرالیسم، سرمایه داری، نخبه گرایی، پوپولیسم، دموکراسی مشارکتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1908112>

